

**Sözleşmede yüklenici
teklifinde yer alan
rayiçlerin kullanılmadığı
durumlarda yeni oluşturulacak
tüm fiyatların “sözleşme
bedeli/yaklaşık maliyet”
hesabıyla bulunacak tenzilat
oranı ile çarpılarak
hesaplanacağı
belirtilmektedir.**

**Dolayısıyla, Sözleşmede yer
alan bu hüküm nedeniyle yeni
birim fiyat analizlerinde
birim fiyatın yapıldığı yıl
kurum rayiçlerine tenzilat
oranının uygulanması
gerekmektedir. Ancak, somut
olayda yapılan yeni birim**

fiyat analizlerinde * rayiçlerine tenzilat oranının uygulanmadığı görülmüştür

Kamu İdaresi Türü	Özel İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	706
İlam No	46
Tutanak Tarihi	17.12.2019
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yeni Birim Fiyat

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

..... İl Özel İdaresi tarafından sözleşmesi imzalanarak 2018 yılında Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı tarafından geçici kabulü yapılan Ltd. Şti. yüklenimindeki “..... Onarımı ve Restorasyonu İşİ”nde yapılan pozunun analizindeki girdilerden “01.V03 Mütahhassıs Usta”, “04.V39 Eldiven” ve “04.V40 Fırça” rayiçlerinin yeni birim fiyatının tespitinde, mevzuat ve sözleşme hükümlerine göre yüklenicinin teklif ekinde verdiği rayiçlerin kullanılması gerekirken, Vakıflar Genel Müdürlüğü birim fiyat kitabında yer alan rayiçlerin kullanılması sonucu kamu zararına neden olduğu iddiası ile ilgili olarak;

Sözleşme eki Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede

bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti" başlıklı 22'nci maddesinde;

"... Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler.

c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır.

1) Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

2) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

3) İdarenin veya diğer idarelerin sözleşmeye bağladığı benzer uygulama işlerinde ortaya çıkan fiyatlar

4) İdarece kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış yerel rayiçleri.

...

Yeni birim fiyatın hesabında, (a) bendine göre, teklif analiz ile kıyaslanarak bulunan analizin kullanılması halinde, bu analizin temsil ettiği iş kalemi miktarı ile yeni tespit edilecek iş kalemi miktarının rayiçlere ve genel giderlere tesiri dikkate alınır. İdare istediği takdirde sözleşme ve

ekleri kapsamında bulunmayıp ayrıca bir yükleniciye yaptırılması mümkün olan işi başkasına da yaptırabilir, bundan dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz.” denilmek suretiyle yeni birim fiyatların nasıl oluşturulacağı hususu hüküm altına alınmıştır.

Sözleşmenin “Diğer hususlar” başlıklı 34’üncü maddesinin 4’üncü fıkrasında ise;

“34.4. İşin uygulaması aşamasında teklif birim fiyatlarda yeni fiyat düzenlenmesi aşağıdaki hususlar doğrultusunda yapılacaktır;

34.4.1-Teklifinin Ekinde Analizler Verilmiş İse:

a)- Bu durumda yeni yapılacak pozun rayiçlerinin tamamı, yüklenicinin teklifinin ekinde vermiş olduğu dosyada ki analizlerin içerisinde ki rayiçlerde bulunmuyor ise bayındırlıktan veya diğer idarelerden rayiçleri almak kaydıyla yada ticaret odası onaylı faturadan fiyat alınarak yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranının düşülmesi ile yeni rayiçler oluşturulacak, oluşturulan bu yeni poz içerisindeki işçilikler de yüklenicinin teklifinde var ise bunlar kullanılır yok ise bayındırlıktan veya diğer idarelerden yada puantaj ile belirlenerek oluşturulan işçiliklere yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranının düşülmesi sonucu ortaya çıkan fiyatların toplamına %25 müteahhit karı ve genel giderler verilerek yeni fiyat belirlenecektir.

b)-Yeni yapılacak pozun rayiçlerinin bir kısmı yüklenicinin teklifinin ekinde vermiş olduğu dosyada ki analizlerin içerisinde ki rayiçlerde bulunuyor bir kısmı da bayındırlıktan veya diğer idarelerden rayiçleri almak kaydıyla yada ticaret odası onaylı faturadan fiyat alınarak oluşturuluyorsa (yani karma bir durum var ise) teklifinin ekinde vermiş olduğu

rayiçleri aynen alır, bayındırlıktan veya diğer idarelerden rayiçleri almak kaydıyla yada ticaret odası onaylı faturadan fiyat alınarak oluşturulan rayiçlere yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranının düşülmesi sonucu oluşturulan rayiçlerle yapılan poza %25 müteahhit karı ilave edilerek yeni poz oluşturulur.

B maddesindeki fiyat oluşturulurken işçilikler içinde aynı uygulama yapılır.(işçilik yüklenicinin teklifinde var ise bunlar kullanılır yok ise bayındırlıktan veya diğer idarelerden yada puantaj ile belirlenerek oluşturulan işçiliklere yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranının düşülmesi sonucu işçilikler belirlendikten sonra %25 müteahhit karı ve genel giderler eklenerek yeni fiyat analizi yapılır.

c)- Yeni yapılacak pozun rayiçlerinin tamamı yüklenicinin teklifinin ekinde vermiş olduğu dosyada ki analizlerin içerisinde ki rayiçlerde bulunuyor ise yüklenicinin teklifinin ekinde vermiş analizleri oluşturma şartları değerlendirilerek bulunan müteahhit karı ve genel giderler ilave edilerek yeni poz oluşturulur.

Yeni fiyat oluşturulurken işçilikler içinde aynı uygulama yapılır.(işçilik yüklenicinin teklifinde var ise bunlar kullanılır yok ise bayındırlıktan veya diğer idarelerden yada puantaj ile belirlenerek oluşturulan işçiliklere yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranının düşülmesi sonucu işçilikler belirlendikten sonra yüklenicinin teklifinin ekinde vermiş analizleri oluşturma şartları değerlendirilerek bulunan müteahhit karı ve genel giderler ilave edilerek yeni poz oluşturulur.

(c) Maddesinde Bahsedilen Yüklenicinin Teklifinin Ekinde Vermiş Olduğu Analizleri Oluşturma Şartları;

1-Her işi kendi gurubunda değerlendirmek kaydı ile (İnşaat, Tesisat, Elektrik) Müteahhit karı farklı farklı ise bunlardan en düşüğü ile en yükseğinin aritmetik ortalaması kullanılır.

2- Her işi kendi gurubunda değerlendirmek kaydı ile (İnşaat, Tesisat, Elektrik) Müteahhit karı sabit ise bu oranı kullanarak yeni poz kullanılır.

3-Müteahhit karı %25 den fazla gösterilmiş olabilir. Bu durumda maximum %25 alınarak hesap yapılır.

d)Yüklenici Birim Fiyat Kitabında bulunan pozlara ait vermiş olduğu analizlerde miktarları düşürüp rayiç fiyatlarını artırmak suretiyle pozlarını oluşturmuş olabilir. Bu durumda bu pozlara ait imalatlarını vermiş olduğu teklif fiyattan alır. Ancak yeni fiyat analizi yaparken miktarları değiştirilmiş olan bu analizler yerine bayındırlık veya diğer idarelerden ya da Ticaret Odası onayı yapılan rayiçlerden yüklenicinin vermiş olduğu teklifin, ihalesi yapılan işin idarece hazırlanan yaklaşık maliyete olan oranı düşülerek oluşturulur.

34.4.2-Teklifinin Ekinde Analizler Verilmemiş İse;

Yeni oluşturulacak tüm fiyatlar ((tenzilat oranı=(sözleşme bedeli/yaklaşık maliyet)) tenzilat oranı ile çarpılarak bulunur.

Genel Not: Yeni Oluşturulacak Pozlar İçin Kullanılacak Olan Rayiçler Uygulama Yılına Göre Belirlenir.

34.5. Yüklenici, işe başlama tarihinden itibaren 1 adet binek otomobili iş programına uygun olarak iş yerinde bulunduracaktır."

hükümleri yer almaktadır.

Dosya kapsamının tetkikinden, tarihinde ihalesi yapılan işin süresinin gün olduğu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 10'uncu maddesi gereğince idareden

kaynaklı mücbir sebeplerden dolayı yükleniciye toplam gün süre uzatımı verildiği, tarihinde’da meydana gelen dolu yağışında Müzesindeki camların bir kısmının kırılması nedeniyle kırılan camlarla ilgili imalatların yapılabilmesi amacıyla tarihinde iş artışına gidildiği ve bu imalatlarla ilgili pozu oluşturularak yeni birim fiyat analizinin uygulama yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü rayiçlerinden alındığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan Sözleşmenin 34’üncü maddesinin 4’üncü fıkrasının 1’inci bendinde yeni birim fiyatın tespitinde rayiçlerin yüklenici ekinde verildiği durumlarda yüklenici teklifinin kullanılacağı; 34.4.2’nci bendinde bu rayiçlerin teklif ekinde verilmediği durumlarda ise yeni oluşturulacak tüm fiyatların tenzilat oranı ile çarpılarak tespit edileceği belirtilmiş ve bu bentlerin devamında ise maddenin tümüne şamil olmak üzere “Genel Not: Yeni oluşturulacak pozlar için kullanılacak olan rayiçler uygulama yılına göre belirlenir.” ifadesi ile yeni oluşturulacak tüm pozlar için kullanılacak olan rayiçlerin uygulama yılına göre belirleneceği hususu hüküm altına alınmıştır. Bu hükümlerin yorumlanması noktasında yeni birim fiyatın tespiti ile ilgili olarak sözleşmenin uygulanması aşamasında bir çelişki gündeme gelebileceği düşünülebilse de, sözleşmenin İdare ve Yüklenici arasında bu şekilde düzenlenmesinin, anılan Sözleşmenin 34.4.1 ve 34.4.2’nci bentlerinde belirtilen hükümler ile “Genel Not”un ihtiva ettiği hüküm arasında yeni birim fiyatın belirlenmesi noktasında bir tercih/esneklik sunulması amacını taşıdığı anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, pozunun yeni birim fiyat analizindeki girdilerin, uygulama yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü rayiçlerine göre belirlenmesinin gerek Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 22’nci maddesinde belirtilen “İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler” hükmüne gerekse anılan Sözleşmenin 34’üncü maddesinde yer alan “Genel Not: Yeni oluşturulacak pozlar için kullanılacak olan rayiçler uygulama yılına göre belirlenir.”

şeklindeki hükme uygun olduğu değerlendirildiğinden, YFZ.37 pozunun analizindeki girdilerden olan “01.V03 Mütahhassıs Usta”, “04.V39 Eldiven” ve “04.V40 Fırça” rayiçlerinin yeni birim fiyatının Vakıflar Genel Müdürlüğü birim fiyat kitabında yer alan rayiçlerin esas alınarak belirlenmesinde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, anılan Sözleşmede yüklenici teklifinde yer alan rayiçlerin kullanılmadığı durumlarda yeni oluşturulacak tüm fiyatların “sözleşme bedeli/yaklaşık maliyet” hesabıyla bulunacak tenzilat oranı ile çarpılarak hesaplanacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla, Sözleşmede yer alan bu hüküm nedeniyle yeni birim fiyat analizlerinde birim fiyatın yapıldığı yıl kurum rayiçlerine tenzilat oranının uygulanması gerekmektedir. Ancak, somut olayda yapılan yeni birim fiyat analizlerinde “01.V03 Mütahhassıs Usta”, “04.V39 Eldiven” ve “04.V40 Fırça” rayiçlerine tenzilat oranının uygulanmadığı görülmüştür.

Açıklanan gerekçelerle, pozu için kullanılan yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü rayiçlerinden “01.V03 Mütahhassıs Usta”, “04.V39 Eldiven” ve “04.V40 Fırça” rayiçlerine sözleşme gereği uygulanması gereken %10,5 oranındaki ihale tenzilatının uygulanmaması sonucu toplam TL kamu zararına neden olunmuştur. Bununla birlikte, savunma ekinde sunulan belgelerden kamu zararı tutarı TL’nin tarihli ve yevmiye numaralı muhasebe işlem tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, sorgu konusu TL’nin;

Mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL’si ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına,

Geriye kalan ve kamu zararı olduğu anlaşılan TL’sinin ise tarihli ve yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle Ltd. Şti’den mahsup yoluyla tahsil edildiği anlaşıldığından, bu tutar için ilişilecek husus kalmadığına,

6085 sayılı Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.